

Praktisch Fiscaalrecht

2024 – 2025

Werkboek

Noordhoff

Mr. M. P. Damen

4^e editie

Praktisch Fiscaalrecht

Werkboek

Editie 2024-2025

Mr. M.P. Damen

Vierde druk

Noordhoff

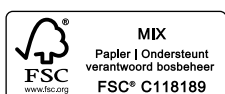
Ontwerp omslag: G2K Creative Agency (Groningen-Amsterdam)

Omslagillustratie: iStockphoto

Bron afbeeldingen: Belastingdienst, Nederland

Eventuele op- en aanmerkingen over deze of andere uitgaven kunt u richten aan:
Noordhoff Uitgevers bv, Afdeling Hoger Onderwijs, Antwoordnummer 13, 9700 VB
Groningen of via het contactformulier op www.mijnnoordhoff.nl.

De informatie in deze uitgave is uitsluitend bedoeld als algemene informatie. Aan deze informatie kunt u geen rechten of aansprakelijkheid van de auteur(s), redactie of uitgever ontleen.

0 / 24

© 2024 Noordhoff Uitgevers bv, Groningen/Utrecht, Nederland.

Deze uitgave is beschermd op grond van het auteursrecht. Auteursrechten, databankenrechten en naburige rechten nadrukkelijk voorbehouden. Verwerking door kunstmatige intelligentie niet toegestaan. Wanneer u (her)gebruik wilt maken van de informatie in deze uitgave, dient u vooraf schriftelijke toestemming te verkrijgen van Noordhoff Uitgevers bv.

This publication is protected by copyright. Prior written permission of Noordhoff Uitgevers bv is required to (re)use the information in this publication.

ISBN(ebook) 978-90-01-04444-2

ISBN 978-90-01-04443-5

NUR 820

Woord vooraf

Praktisch Fiscaalrecht is geschreven vanuit de behoefte aan een duidelijk en praktijkgericht boek voor studenten in de beginfase van hun studie. Doelbewust is gekozen voor eenvoudig taalgebruik en herkenbare voorbeelden uit de dagelijkse praktijk om de lezer te prikkelen. Het lesboek legt een stevige basis voor het belastingrecht.

Om de studenten nog meer te stimuleren praktisch met de stof bezig te zijn, en (zichzelf) formatief te kunnen toetsen, is dit werkboek bij *Praktisch Fiscaalrecht* tot stand gekomen. De stof beklijft het beste als studenten het zelf, veelvuldig, kunnen toepassen.

Bij de totstandkoming van de vragen en opdrachten in dit werkboek is rekening gehouden met de toekomstige beroepspraktijk. Zo zal in de praktijk onder andere moeten worden samengewerkt en advies moeten worden gegeven. Ook aangiftebiljetten moeten zelfstandig kunnen worden ingevuld. En actuele, sprekende casuïstiek is opgenomen om de student uit te dagen.

Duidelijk zichtbaar is welke vragen en opdrachten verdiepend zijn; deze staan steeds in een blauw kader. Ook is in de kantlijn aangegeven op welke paragrafen van *Praktisch Fiscaalrecht* de vragen betrekking hebben. Op deze manier kan de student de behandelde stof direct toetsen en komen kennis en inzicht, toepassing en vaardigheden uit de beroepspraktijk nog beter uit de verf.

Gezien de hoeveelheid opdrachten met verschillende niveaus (zowel kennisvragen als toepassing als oordeelsvorming) en het gebruik van verschillende toetsvormen is een belangrijk doel van dit werkboek dat ook de docent wordt ontzorgd. De schaarse tijd van de docent kan door het materiaal in dit werkboek tijdens contactmomenten efficiënter ingevuld worden.

Mijn overtuiging is dat als de basis van het belastingrecht is gelegd, ook een verdiepende of verbredende vraag of opdracht kan worden opgepakt. Zoals ook in het beroepenveld gebeurt, kan gebruik worden gemaakt van diverse bronnen die digitaal beschikbaar zijn. Om in de toekomstige beroepspraktijk succesvol te zijn, is het onderzoekend vermogen zelfs van groot belang. Ik heb daarom in het werkboek niet alleen aandacht besteed aan de toepassing van slechts de lesstof uit het lesboek, maar ook aan praktijkvragen die het belastingrecht raken of vragen die een verdieping zijn van de in het lesboek opgenomen theorie. Ik heb daarbij de opdrachten zo geformuleerd dat nieuwsgierigheid bij de gebruiker van dit werkboek wordt gestimuleerd.

Daarmee is dit werkboek niet alleen geschikt als extra toepassing van de stof in de verschillende praktijksituaties, maar ook als verdieping op het lesboek.

Dit werkboek in combinatie met het lesboek en het extra materiaal op studiemeester vormt een compleet pakket voor zowel de student in de beginfase als de student in de eindfase van de studie.

Evenals het lesboek wordt ook dit werkboek bij *Praktisch Fiscaalrecht* jaarlijks geactualiseerd. Opmerkingen of verbeteringen over de inhoud van zowel het werkboek als het lesboek *Praktisch Fiscaalrecht* van zowel studenten als docenten als andere geïnteresseerden zijn welkom.

Ik wens de gebruiker veel leerplezier.

Mariëtte Damen
Februari 2024

Inhoud

- 1 Belastingrecht in Nederland 11**
 - Test je kennis en inzicht 11
 - Meerkeuzevragen 13
 - Casus 14
 - Uit de praktijk 14
 - Groepsopdrachten 15

- 2 Formeel belastingrecht 17**
 - Test je kennis en inzicht 17
 - Meerkeuzevragen 20
 - Toepassingsvraagstukken 23
 - Casussen 25
 - Uit de praktijk 29
 - Groepsopdrachten 33

- 3 Kennismaking met de inkomstenbelasting 37**
 - Test je kennis en inzicht 37
 - Meerkeuzevragen 40
 - Toepassingsvraagstukken 45
 - Casussen 48
 - Uit de praktijk 54
 - Groepsopdrachten 70

- 4 Winst uit onderneming 73**
 - Test je kennis en inzicht 73
 - Meerkeuzevragen 81
 - Toepassingsvraagstukken 88
 - Casussen 91
 - Uit de praktijk 100
 - Groepsopdrachten 113

- 5 Inkomen uit werk en woning 117**
 - Test je kennis en inzicht 117
 - Meerkeuzevragen 120
 - Toepassingsvraagstukken 125
 - Casussen 127
 - Uit de praktijk 131
 - Groepsopdrachten 139

6 **Inkomen uit aanmerkelijk belang** 143

Test je kennis en inzicht 143
Meerkeuzevragen 146
Toepassingsvraagstukken 150
Casussen 152
Uit de praktijk 156
Groepsopdrachten 160

7 **Inkomen uit sparen en beleggen** 165

Test je kennis en inzicht 165
Meerkeuzevragen 167
Toepassingsvraagstukken 169
Casussen 171
Uit de praktijk 175
Groepsopdrachten 184

8 **Loonbelasting** 187

Test je kennis en inzicht 187
Meerkeuzevragen 191
Toepassingsvraagstukken 196
Casussen 199
Uit de praktijk 204
Groepsopdrachten 207

9 **Vennootschapsbelasting** 209

Test je kennis en inzicht 209
Meerkeuzevragen 217
Toepassingsvraagstukken 221
Casussen 224
Uit de praktijk 230
Groepsopdrachten 236

10 **Omzetbelasting** 241

Test je kennis en inzicht 241
Meerkeuzevragen 250
Toepassingsvraagstukken 257
Casussen 260
Uit de praktijk 264
Groepsopdrachten 269

11 **Internationaal belastingrecht** 271

Test je kennis en inzicht 271
Meerkeuzevragen 276
Toepassingsvraagstukken 281
Casussen 284
Uit de praktijk 289
Groepsopdrachten 295

Inleiding

Het lesboek *Praktisch Fiscaalrecht* legt een stevige basis voor kennis over en toepassing van de Wet inkomstenbelasting, vennootschapsbelasting, loonbelasting, omzetbelasting en het formele en internationale belastingrecht.

Met behulp van dit werkboek kunnen kennis en inzicht van genoemde belastingmiddelen, de toepassing en vaardigheden uit de beroepspraktijk, direct worden getoetst. Deze vierde druk is nauw afgestemd op de vijftiende druk van het lesboek. De hoofdstukken van dit werkboek sluiten een-op-een aan bij de hoofdstukken van het lesboek.

In dit werkboek is een onderverdeling aangebracht tussen basisvragen en vraagstukken met een meer uitdagend karakter, die in een blauw kader zijn gezet. Daarnaast is aangegeven op welke theorie uit het lesboek de vragen en opdrachten betrekking hebben. Zo kan de student heel gericht met de oefenstof aan het werk.

Net zoals bij het lesboek is het voor het maken van de vragen en opdrachten uit dit werkboek noodzakelijk het wetboek te raadplegen. Uitgegaan wordt van belastingwetgeving 2024.

Ieder hoofdstuk start met **oefenvragen** waarin kennis en inzicht kunnen worden getest.

Daarna volgen in ieder hoofdstuk **meerkeuzevragen**. Voor het toetsen met meerkeuzevragen kan ervoor worden gekozen om gebruik te maken van een digitale quiz (zoals Kahoot). Een tip daarbij is om studenten de vragen voorafgaande aan een contactmoment te laten voorbereiden en in de quiz alleen het vraagnummer en antwoordoptie a, b, c en d op te nemen. Zo kan de quiz binnen een paar minuten worden opgesteld en afgenomen, waarmee een mooi formatief toetsmoment wordt gecreëerd dat perfect aansluit bij de huidige digitale wereld. Voor de student is het een toetsmoment om te kijken waar hij of zij staat. En de docent kan direct zien bij welke vragen er minder wordt gescoord en welke leerdoelen extra aandacht nodig hebben. Na de meerkeuzevragen volgen diverse **toepassingsvraagstukken** en **casussen** met open vragen over de lesstof.

Elk hoofdstuk bevat ook een onderdeel met **praktijkopdrachten**. Voor de diverse belastingmiddelen wordt in dit onderdeel met praktijkopdrachten ingegaan op belastingaangiften en in ieder hoofdstuk is op zijn minst een adviesvraag opgenomen uit de praktijk. Voor de belastingaangiften zijn afbeeldingen opgenomen uit het aangifteprogramma van de Belastingdienst. Uiteraard kunnen de gegevens die zijn opgenomen voor het doen van aangifte ook worden gebruikt in een aangifteprogramma waarover de gebruikers van het werkboek reeds de beschikking hebben.

Ten slotte wordt ieder hoofdstuk afgesloten met een aantal **groepsopdrachten**. Doel van deze opdrachten is de kennis uit te breiden. Met de basiskennis die er dan is en het onderzoekend vermogen, en gebruikmakend van de informatie die op diverse websites aanwezig is, kunnen ook vragen worden

beantwoord waarvan de lesstof niet in het lesboek is opgenomen. Een van de uitdagende groepsopdrachten in ieder hoofdstuk maakt een uitstap naar een andere (belasting)wet of een onderwerp dat raakvlakken heeft met het belastingmiddel uit het betreffende hoofdstuk. Een *verbreding* van de stof dus. Maar er kan ook sprake zijn van een *verdieping*, waarbij wordt gestimuleerd gebruik te maken van jurisprudentie. In de laatste groepsopdracht mag door de gebruikers zelf een casus worden bedacht voor een andere groep.

In de elf hoofdstukken die het werkboek kent, worden de praktijkopdrachten en groepsopdrachten met een inleidende tekst toegelicht. De antwoorden op alle vragen, casussen en opdrachten uit het werkboek worden op **studiemeister.noordhoff.nl** ter beschikking gesteld.

Na het voldoende beantwoorden van de opgaven in dit werkboek hebben we ruime kennis van het formele recht, de inkomstenbelasting, vennootschapsbelasting, loonbelasting, omzetbelasting en het internationaal belastingrecht. We kunnen de belangrijkste wetsartikelen van de genoemde wetgeving toepassen in een concrete casus. We kunnen de te betalen inkomstenbelasting, vennootschapsbelasting en af te dragen omzetbelasting en loonbelasting zelf berekenen. We begrijpen de aangifteprogramma's, kunnen een fiscaal advies geven en met behulp van andere ons ter beschikking staande bronnen ook een verdiepende of verbredende opdracht uitwerken. Het lesboek en de op de site opgenomen voorbeelden, stappenplannen, aangiftebiljetten en antwoorden zullen ons daarbij extra ondersteunen.

0123

1

Belastingrecht in Nederland

Test je kennis en inzicht

1 Wat is de belangrijkste inkomstenbron van de overheid? par. 1.1

.....
.....

2 Welke twee andere inkomstenbronnen heeft de overheid?

.....
.....

3 Naast het profijtbeginsel kent ons belastingstelsel ook het draagkrachtbeginsel. Wat houdt het draagkrachtbeginsel in?

.....
.....

4 Welke twee belastingen worden over winst geheven? par. 1.2

.....
.....

5 Welke twee belastingen worden over loon geheven?

.....
.....

6 Welke twee belastingen worden geheven in de Successiewet?

.....
.....

7 Welke twee belastingen worden mogelijk geheven bij de verkoop van onroerend goed?

.....
.....

par. 1.3

8 Wat wordt bedoeld met materiële belastingwetgeving?

.....
.....

9 Wat wordt bedoeld met formele belastingwetgeving?

.....
.....

10 Hoe komt een belastingwet tot stand?

.....
.....

11 Welke bronnen van het belastingrecht kennen we in Nederland?

.....
.....

12 Wat is een uitvoeringsregeling? En een uitvoeringsbesluit?

.....
.....

13 Wat is het verschil in totstandkoming tussen een uitvoeringsbesluit/uitvoeringsregeling en een wet?

.....
.....

14 Wat is een richtlijn?

.....
.....

15 Wat is een algemeen beginsel van behoorlijk bestuur? Geef twee voorbeelden.

.....
.....

16 Waar zijn de algemene maatregelen van bestuur geregeld of opgenomen?

.....
.....

17 Wat is jurisprudentie?

.....
.....

18 Wat is een resolutie?

.....
.....

Meerkeuzevragen

- 1 Stelling I: Als iemand die een jaarsalaris heeft van € 100.000 een hoger percentage aan belasting betaalt dan iemand die € 20.000 verdient, is dat een uitvloeisel van het draagkrachtbeginsel. par. 1.1
Stelling II: Met belastingheffing zou de overheid bepaalde beslissingen kunnen stimuleren of juist ontmoedigen.
- a Alleen stelling I is juist.
 b Alleen stelling II is juist.
 c Beide stellingen zijn juist.
 d Beide stellingen zijn onjuist.
- 2 Voor welke twee belastingen is 'winst' van belang? par. 1.2
- a Inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting
 b Vennootschapsbelasting en omzetbelasting
 c Inkomstenbelasting en loonbelasting
 d Omzetbelasting en loonbelasting
- 3 Maryam heeft op 1 januari 2024 ruim € 200.000 op haar bankrekening staan. Zij besluit dit jaar maar eens wat meer uit te geven. Zij koopt in maart 2024 een luxe auto voor zowel haarzelf als voor haar zoon. Die auto komt ook op naam van haar zoon te staan. Met welke belastingen heeft Maryam gezien genoemde gegevens in 2024 allemaal te maken?
- a Omzetbelasting, BPM, wegenbelasting
 b Inkomstenbelasting, vermogensbelasting, BPM, wegenbelasting
 c Inkomstenbelasting, omzetbelasting, BPM, wegenbelasting, schenkbelasting
 d Inkomstenbelasting, schenkbelasting
- 4 Wat is juist? par. 1.3
- a In de AWR is voornamelijk materieel belastingrecht opgenomen.
 b In de Wet inkomstenbelasting is voornamelijk formeel belastingrecht opgenomen.
 c In de Wet omzetbelasting is voornamelijk materieel belastingrecht opgenomen.
 d In de Wet loonbelasting is voornamelijk formeel belastingrecht opgenomen.
- 5 Wat is geen bron van belastingrecht?
- a De wet
 b Jurisprudentie
 c Gewoonte
 d Overeenkomst

Casus

- par. 1.2** **1** In 2024 maakt WerkFabriek BV, bij een omzet van ruim € 10.000.000, een winst van € 1.500.000. Michiel is geheel 2024 als directeur bij betreffende bv werkzaam geweest en ontvangt maandelijks een riant salaris. Michiel heeft ook aandelen in deze bv. Een deel van de winst wordt uitgekeerd aan de aandeelhouders in de vorm van dividend. Ook dit bedrag is niet gering. Het saldo op de bankrekening van Michiel stijgt dan ook behoorlijk. Michiel besluit ook zijn dochter te laten meegenieten van zijn succes en hij schenkt haar € 100.000.

Met welke belastingen zullen Michiel en WerkFabriek BV rekening moeten houden?

.....

.....

.....

.....

De onderdelen die nu volgen zijn paragraafoverstijgend. Om de opdrachten te kunnen uitvoeren is het nodig dat je de theorie van heel hoofdstuk 1 beheerst.

Uit de praktijk

Bij veel beslissingen, vaak in het bedrijfsleven, maar ook als particulier, kunnen fiscale aspecten een rol spelen of zelfs de doorslag geven om iets juist wel of niet te doen. Je zoekt in deze praktijkopdracht uit met welke belastingen je in een bepaalde situatie mogelijk te maken zult krijgen.

1 Belastingheffing?

Emanuel heeft een vermogen van € 1.000.000. Hij heeft nagedacht over wat hij met het geld wil doen, maar kan nog geen beslissing nemen. Voor dat hij een definitieve beslissing neemt, wil hij weten met welke belastingen hij te maken krijgt bij de verschillende opties en over welk percentage belasting we het dan ongeveer hebben. Aan jou de vraag om dat uit te zoeken. Houd daarbij ook rekening met mogelijke belastingheffing in de jaren die volgen. De opties zijn de volgende:

- Onroerend goed kopen dat kan worden verhuurd
 - Schenken aan zijn twee kinderen (tweeling, 10 jaar oud)
-
- Een auto kopen van € 100.000, sieraden voor zijn vrouw ter waarde van € 50.000 en startende ondernemers helpen met als tegenprestatie een aandeel in de winst
-
- Of gewoon op de bankrekening laten staan

Groepsopdrachten

Doel van de groepsopdrachten is je kennis uit te breiden. Met de basiskennis die je nu hebt en wat zoekwerk, waarbij je uiteraard internet kunt gebruiken, zul je ook vragen kunnen beantwoorden waarvan de stof niet direct in het lesboek is opgenomen. De eerste groepsopdracht betreft de uitdaging. In de tweede opdracht mag je zelf een casus bedenken voor een andere groep.

1 De uitdaging

In het lesboek zijn diverse bronnen van het belastingrecht genoemd. Kijk voor zowel de bron 'wet' als de bron 'jurisprudentie' wat je kunt vinden over het onderwerp 'sport' of 'sportbeoefening'.

2 Doe het zelf

Maak met je groep een casus voor een van de andere groepen. Als voorbeeld kun je hiervoor casus 1 gebruiken, uiteraard met nieuwe elementen/inkomsten.